

ที่ ลป ๐๐๐๙.๕/ว ๑๗๒๙๒

ศาลากลางจังหวัดลำปาง
ถนนวชิรवारตดำเนิน ลป ๕๒๐๐๐

๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง สำรวจและเฝ้าระวังการระบาดของจักจั่นในอ้อย

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำแนะนำการป้องกันกำจัดจักจั่นในอ้อย

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการเกษตรแจ้งว่า ขณะนี้พบการเข้าทำลายของจักจั่นอ้อยในหลายพื้นที่ที่มีการปลูกอ้อย และเริ่มพบตัวเต็มวัยที่ออกจากดักแด้เพื่อผสมพันธุ์วางไข่ ซึ่งตัวอ่อนของจักจั่นสร้างความเสียหายโดยการดูดกินน้ำเลี้ยงจากรากอ้อย ทำให้ต้นอ้อยอ่อนชะงักการเจริญเติบโต แคระแกร็น เหี่ยว และแห้งตาย ส่งผลให้ผลผลิตอ้อยลดลง

จังหวัดลำปางพิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการเฝ้าระวังและป้องกันการแพร่ระบาดของจักจั่นอ้อยขยายวงกว้าง จึงขอให้อำเภอแจ้งเกษตรกรอำเภอดำเนินการ ดังนี้

๑. แจ้งให้เกษตรกรสำรวจ เฝ้าระวัง และติดตามสถานการณ์ของจักจั่นอ้อย อย่างต่อเนื่องหากพบการระบาด ให้แจ้งสำนักงานเกษตรจังหวัดหรือสำนักงานเกษตรอำเภอใกล้บ้านทันที

๒. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรสำรวจแปลงปลูกอ้อยอย่างสม่ำเสมอ เผยแพร่คำแนะนำการป้องกันกำจัดจักจั่นในอ้อย เพื่อให้เกษตรกรนำไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาในเบื้องต้น รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๓. สำรวจและรายงานสถานการณ์การระบาดของจักจั่นอ้อย ให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ผ่านทางระบบรายงาน <http://www.doae.go.th> ภายในวันพุธ ก่อนเวลา ๑๒.๐๐ น. ทุกสัปดาห์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งเกษตรกรอำเภอดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมมาตร สยมภาค)

เกษตรจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง

สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง

กลุ่มอารักขาพืช

โทร. ๐ ๕๔๘๒ ๙๖๙๘

โทรสาร ๐ ๕๔๘๒ ๙๗๙๕

E-mail: lampang@doae.go.th

คำแนะนำการป้องกันกำจัด

จักจั่นในอ้อย

ชื่อสามัญ : Cicada

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Platypleura cespiticola* Boulard

วงศ์ : Cicadidae

อันดับ : Hemiptera

รูปร่างลักษณะ

การเจริญเติบโตของจักจั่นเป็นแบบไม่สมบูรณ์ คือ ระยะตัวอ่อนมีรูปร่างลักษณะเช่นเดียวกับตัวเต็มวัย ต่างกันที่ตัวอ่อนในระยะแรกไม่มีปีก เมื่อลอกคราบปีกจะค่อย ๆ ยาวออก โดยจักจั่นมีวงจรชีวิต ดังนี้

ระยะไข่ ตัวเมียจะเจาะต้นไม้ให้เป็นรูเล็ก ๆ เพื่อวางไข่ ในอ้อยมักพบที่ใบแก่สีเขียว ประมาณใบที่ 3 - 5 นับจากใบล่าง จากนั้นเส้นกลางใบจะเปลี่ยนเป็นสีแดง เมื่อไข่ฟัก กลายเป็นตัวอ่อนจะร่วงลงสู่พื้นดิน โดยไข่ใช้เวลาฟักประมาณ 1 - 2 เดือน

ระยะตัวอ่อน เป็นระยะที่สร้างความเสียหายให้กับอ้อย ซึ่งอาศัยอยู่ในดินที่ความลึกตั้งแต่ 30 เซนติเมตรถึง 2.5 เมตร โดยดูดกินน้ำเลี้ยงจากรากอ้อย ตัวอ่อนมีขาหน้าขนาดใหญ่สำหรับขุดดิน บางครั้งจะเห็นดินเป็นแท่งทรงกระบอกเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2 เซนติเมตร บิดเป็นเกลียวโผล่ขึ้นมาจากดินสูงประมาณ 5 - 7 เซนติเมตรคล้ายกับดินที่เกิดจากไส้เดือนแต่มีขนาดใหญ่กว่า ตัวอ่อนใช้เวลาประมาณ 6 - 8 เดือน อาศัยอยู่ในดิน ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ยาวนานและทำความเสียหายให้กับผลผลิตอ้อยได้มาก

ระยะตัวเต็มวัย เมื่อตัวอ่อนเจริญเติบโตเต็มที่ จะไต่ขึ้นมาบนลำต้น เพื่อลอกคราบเป็นตัวเต็มวัย ในเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม ระยะที่เป็นตัวเต็มวัยจะประมาณ 1 - 2 เดือน วงจรชีวิตโดยรวมประมาณ 2 - 5 ปี

คำแนะนำการป้องกันกำจัด

จักจั่นในอ้อย

ลักษณะการทำลาย

ตัวอ่อนดูดกินน้ำเลี้ยงจากรากอ้อย ทำให้ต้นอ้อยชะงักการเจริญเติบโต แคระแกร็น เหี่ยว และแห้งตาย ส่งผลให้ผลผลิตอ้อยลดลง พบเข้าทำลายในแปลงอ้อยที่เป็นดินร่วนเหนียว และมีการปลูกอ้อยอย่างต่อเนื่อง

แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

1. สำรวจแปลงอ้อย โดยสังเกตคราบของจักจั่นบนต้นอ้อยหรือบนพื้นดิน และตัวเต็มวัยที่เกาะบนต้นอ้อย
2. ในพื้นที่ที่มีการระบาดให้ใช้วิธีเขตกรรม เช่น
 - การขุดหรือไถพรวนเพื่อจับตัวอ่อนในดิน หรือการเก็บตัวเต็มวัยในเวลากลางคืน
 - ตัดใบอ้อยที่พบกลุ่มไข่ของจักจั่นไปทำลายนอกแปลง
 - ปลูกพืชหมุนเวียน เพื่อเป็นการตัดวงจรชีวิตของจักจั่น เช่น ปลูกข้าวสลับกับอ้อย
3. ใช้ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ แมลงหางหนีบ โดยปล่อยแมลงหางหนีบ จำนวน 500 ตัวต่อไร่ ก่อนการระบาดของจักจั่น 1 เดือน เพื่อกำจัดตัวอ่อนระยะฝักจากไข่
4. รมรังค์ให้เกษตรกรการจับตัวเต็มวัยเพื่อนำไปทำลายหรือประกอบอาหาร เพื่อกำจัดจักจั่นตัวเต็มวัยที่พร้อมจะผสมพันธุ์และวางไข่ ซึ่งสามารถช่วยลดปริมาณแมลงที่จะระบาดในฤดูกาลถัดไปได้

ที่มา : กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่มาภาพ : แผ่นพับที่ 8/2563 เรื่อง จักจั่นในอ้อยและการป้องกัน กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

เรียบเรียงโดย : กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

02 955 1626, 02 955 1514

bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com